

Sociální pomoc: 74. Kdy se konflikt ve sboru stává duchovním zneužíváním?

Když kladení otázek je považováno za akt neloajality. Když jakékoli stížnosti nebo obavy týkající se sboru jsou považovány za „klepy“ a jsou výslovně zakázány. A pokud budete „pomlouvat“, budete ze sboru vyloučeni.

Sociální pomoc

Kdy se konflikt stává duchovním zneužíváním?

Velké i malé sbory čelí této otázce.

V malém, různorodém sboru v Austinu a v megasboru v San Jose bývalí zaměstnanci a členové tvrdí, že nezdravé kultury vedly ke zneužívání. Ale kde je ta hraniční čára?

Obavy z duchovního zneužívání se v posledních letech staly běžnými - ve velkých i malých sborech - po pádu megasborových kazatelů, jako je Mark Driscoll z nyní již zrušeného sboru *Mars Hill Church* v Seattlu, a Bill Hybels, zakladatel sboru *Willow Creek Community Church Chicago*, oba jsou obviněni z vytváření [toxických kultur](#) ovládaných strachem a zstrašováním.

Starší ve sboru *Saddleback Church*, jednoho z největších megasborů v zemi, nedávno [uvedli](#), že vyšetřování nenašlo „žádný vzor zneužívání“ ve sboru řízeném Andy Woodem, který byl jmenován nástupcem zakladatele megasboru Saddleback Ricka Warrena.

Starší poznamenali, že ve sboru *Echo Church*, kde byli Wood a jeho manželka Stacie dlouholetými kazateli, došlo ke konfliktu, ale dodali, že „zklamání a zranění není totéž jako zneužívání“.

Starší sboru *Hope Community Church* v Austinu, malá multietnická komunita, dospěla k podobnému závěru poté, co tamní konflikt vedl k obviněním z duchovního zneužívání. V důsledku toho polovina sboru odešla uprostřed volání po externím vyšetřování.

Jádrem těchto konfliktů je otázka: kdy se neshoda, nezdravá kultura nebo běžné výzvy sborového života stanou zneužívajícími?

Odpověď není vždy jasná. Roste však shoda, že duchovní zneužívání je skutečné a že je třeba se ho obávat.

Duchovní zneužívání ve svém jádru zahrnuje zneužití duchovní autority. A přesahuje to zaběhaný sborový konflikt, řekli Scot McKnight a Laura Barringerová, spoluautoři knihy *„Sbor jménem Tov: Formování kultury dobra, která odolává zneužívání moci a podporuje léčení“*.

Místo toho existuje vzorec používání duchovních myšlenek k manipulaci nebo nátlaku na ostatní.

„Co je dobré, se používá ke škodě a klamání,“ říká Barringer.

McKnight a Barringerová ve své knize popisují to, co nazývají *„síla prostřednictvím kultury strachu“* v nezdravých sborech, které se často točí kolem mocného kazatele nebo předsedy staršovstva. V takovém druhu kultury by i malá neshoda s kazatelem mohla vést k duchovní válce.

Odpor k těmto otázkám je často nepřiměřený, říká McKnight, a může vést k tomu, že se lidé budou vyhýbat nebo je vyhodí. V reakci na to někteří lidé dělají, co mohou, aby dokázali svou loajalitu, zatímco jiní si nechají své obavy pro sebe a snášejí nezdravé chování ze strachu, že ublíží sboru.

Lisa Oakleyová. S laskavým svolením University of Chester

Lisa Oakley, docentka aplikované psychologie na *University of Chester*, popisuje duchovní zneužívání ve své spoluautorské knize *„Escaping the Maze of Spiritual Abuse“* jako *„systematický vzorec nátlakového a kontrolního chování v náboženském kontextu“* a vidí jej v souvislosti s emocionálním a psychickým týráním.

„Toto zneužívání může zahrnovat: manipulaci a vykořisťování, vynucenou odpovědnost, cenzuru rozhodování, požadavky na utajování a mlčení, donucení k přizpůsobení se, kontrolu prostřednictvím používání posvátných textů nebo učení, požadavek poslušnosti násilníkovi, tvrzení, že násilník má

„božské“ postavení, izolaci jako prostředek trestu a nadřazenost a elitářství,“ napsala ve své knize.

Jeden z nejvíce medializovaných příkladů obvinění z duchovního zneužívání v posledních letech se odehrál ve sboru *Mars Hill* v Seattlu, který byl [převyprávěn](#) loni v populárním podcastu na *Christianity Today*.

Sbor, vedený Driscollem, který je známý svým stylem kázání in-your-face a svým přijetím hypermaskulinní teologie, rychle vyrostl na jeden z největších sborů v zemi.

Poté se v roce 2014 zhroutil, což bylo vyvoláno obviněními ze šikany, plagiátorství a duchovního zneužívání, které nakonec přivedlo Driscolla k odstoupení. Jeho rezignace [přišla](#) jen pár měsíců poté, co byl vyloučen ze sítě zakládání sborů podle zákona 29 za „bezbožné a diskvalifikující chování“.

Driscoll byl dotazován loni na konferenci vedení v roce 2021 pořádané *Echo Church* v San Jose. Během rozhovoru s Woodem – brzy nato vedoucím kazatelem sboru *SaddleBack Church* – popsal Driscoll potíže ve svém bývalém sboru jako „válku na prknech“ a obvinil ďábla, sociální média a sekulární kulturu, že způsobily sborový konflikt.

„Sborová správa by měla být nastavena tak, aby chránila kazatelovu moc,“ argumentoval a dodal, že „budete mít lidi, kteří jsou doslova do vaší organizace posláni Satanem, aby se snažili krást, zabíjet a ničit. A budou tomu říkat láska a zodpovědnost.“

Poté, co opustil sbor *Mars Hill*, se Driscoll přestěhoval do Arizony, kde je nyní [pastorem](#) *Trinity Church* ve Scottsdale. Také přijal charismatické a letniční myšlenky o vedení.

Během svého projevu řekl, že novodobí apoštolové – které popsal jako většinou příměstské megacírkevní pastory – by měli vládnout sborům a dalším pastorům, než aby na tyto sbory a pastory dohlížela místní sborová rada nebo starší.

Driscollův nápad se setkal s nadšeným souhlasem Wooda, který Driscolla popsal jako mentora, někoho, kdo pomáhal formovat jeho službu a spřátelil se s ním a jeho ženou.

„Milujeme vás,“ řekl Wood Driscollovi.

Wood ve svém prohlášení obhajoval Driscollovo vystoupení na konferenci a poznamenal, že mu „nebyla poskytnuta řečnická platforma“, ale byl dotazován na lekce, které se naučil ze svých zkušeností.

„Rozhovor měl pomoci ostatním vůdcům vyhnout se stejným chybám, jaké udělal on, a byl upřímným pokusem pomoci lidem vést s láskou.“

Lori a Jason Brownovi. S laskavým svolením Lori Adams-Brown

Lori Adams-Brownová, bývalá přidružená pastorka ve sboru *Echo Church*, tvrdí, že Wood následoval Driscollův příklad příliš pečlivě.

Adams-Brownová a její manžel Jason se připojili k personálu sboru *Echo* v roce 2019, po dvou desetiletích, kdy sloužili jako misionáři.

Brzy na to řekli, že se dozvěděli, že kladení otázek bylo považováno za akt neloajality. Jakékoli stížnosti nebo obavy týkající se sboru byly považovány za „klepy“ a byly výslovně zakázány.

„Pokud budete pomlouvát, budete vyhozeni,“ řekl Adams-Brown Religion News Service (RNS).

Mluvčí sboru *Echo* řekl, že sbor má politiku důvěrnosti, která má zabránit pomluvám a sdílení sborových tajemství, ale odmítl tuto politiku sdílet.

Věci se pro Adams-Brownovy zhoršily, když sboroví vůdci začali plánovat pořádání osobních, venkovních, sociálně vzdálených bohoslužeb na začátku pandemie. Adams-Brownová uvedla, že na schůzce zaměstnanců vyjádřila obavy ohledně toho, jak se jim chystají přidat osobní služby k tomu, co již dělali.

Netrvalo dlouho a Adams-Brownová řekla, že byla obviněna z neloajality a podkopávání Wooda. Tento konflikt se nakonec stal zneužívajícím, řekla v rozhovoru RNS. Ona a její manžel také podrobně popsali své obavy v dopise starším sboru *Echo Church*.

„Existuje zde kultura nikdy nezpochybňovat, neumlčovat, přepisovat svědectví a Andyho se vši

duchovní autoritou je třeba bez otázek následovat," napsali.

James a Angela Gómezovi. S laskavým svolením Jamese

Ve sboru *Hope Church* v Austinu to, co začalo jako vnitřní konflikt, také vedlo k obvinění ze zneužívání. Napětí ve sboru vybuchlo po odchodu Jamese Gómeze, bývalého přidruženého pastora v *Hope Church*. Jeho odchod vedl ke zmatku a hněvu mezi členy sboru.

Starší dali členům sboru dvě možnosti: podřídit se nebo odejít. Starší sboru také přivedli „prorokyni“ na shromáždění sboru, kde podrobně popsala propracovaný sen o tom, že vedoucí pastor je napaden ďáblem. Ve své zprávě také citovali dvě prorokyně.

„Aby to bylo jasnější, slovy dvou prorokyní v našem sboru jsme zde, protože ten zlý použil slova několika lidí, aby způsobil škodu našemu sboru,“ napsali Gómezovi.

Cristal Porterovou stál konflikt ve sboru *Hope Church* svůj sbor a práci. Když Gómez rezignoval, pracovala ve sboru na částečný úvazek. Když se ptala, sboroví představitelé ji považovali za nelojální.

Cristal Porterová s rodinou. S laskavým svolením Portera

Kyle Howard, kazatel a poskytovatel péče o duši poučený o traumatech, vidí znepokojivé využívání prorokyně k posílení vůdců ve sboru *Hope Church*. Howard, který mluvil s členy *Hope Church* a obhajuje nezávislé vyšetřování, řekl, že to překračuje hranici od nezdravé sborové praxe ke zneužívání.

„Využili duchovní moc – která by měla být použita k usmíření – a udělali z ní nástroj k umlčení lidí,“ řekl.

Konflikt ve sboru *Hope Church* a jemu podobných sborech se pravděpodobně nevyřeší bez významné vnější pomoci, řekl Steve Joiner, výkonný ředitel *Institutu pro zvládnutí konfliktů* na *Lipscomb University* v Nashvillu. Nazval situaci v *Hope Church* organizačním konfliktem „úroveň 5“, který ještě zhoršily sociální média.

Řekl také, že jakmile konflikt dosáhne úrovně 5, každá strana vidí tu druhou jako zlo. Cítí také potřebu chránit ostatní, a tak své obavy vysílají do světa.

K deeskalaci tohoto druhu konfliktu potřebují sbory vnější pomoc, řekl Joiner. To může být těžké v tom, co nazval „sbor řídicí osobností“, kde se vše točí kolem charismatického vůdce. Tyto druhy sborů mají jen zřídka zavedené dobré organizační systémy.

Sbor v konfliktu na 5. úrovni bude potřebovat alespoň 6 až 9 měsíců na deeskalaci, řekl Joiner. To by vyžadovalo, aby všichni zúčastnění souhlasili se souborem pravidel diktovaných externím expertem na řešení konfliktů.

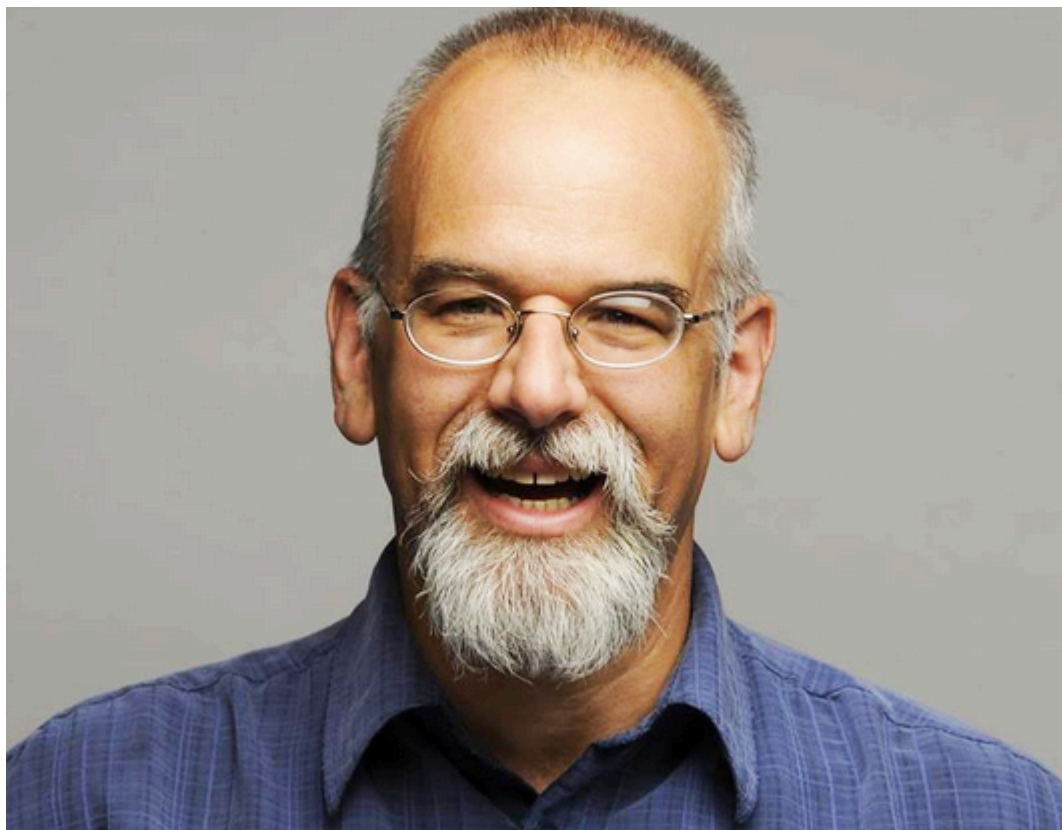
Ale řekl, že církevní vůdci to mají často těžké, když řekl, že „*velké osobnosti nenávidí, když jsou kontrolovány*“.

„Problém již nelze vyřešit poukazováním na to, kdo má pravdu nebo kdo se mýlí,“ řekl. „Musí existovat řada procesů, se kterými souhlasí a které jim umožní snížit teplotu natolik, aby fungovaly.“

Bob Smetana

[Religion News Service](#)

Bob Smetana

Bob Smetana je zkušený náboženský spisovatel a národní reportér pro *Religion News Service*. Byl také vedoucím autorem časopisu *Facts & Trends*. Také reportoval a psal náboženské příběhy pro národní publikace, včetně *Christianity Today*, *OnFaith*, *USA Today* a *The Washington Post*. Žije v Nashvillu, Tenn.

Jsem neúnavně zvědavý novinář s více než dvacetiletými zkušenostmi s reportážemi o průsečíku víry, hodnot a každodenního života. Moje práce je podporována mým širokým spektrem zdrojů, hlubokými znalostmi předmětu, schopností vyhledávat příběhy, které přitahují velké publikum online, a láskou ke spolupráci s dalšími reportéry, vědci a multimediálními novináři.

-van-

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Síť víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté - Síť víry](#)